

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ

LIBERTY, Oregon. (Pokrač.) Počasí ve státu Oregon líší se valně od států východních. Zde není nikdy takové horko, ani taková zima, jako tam; za minulý léto mě zde nebylo ani jeden den nepřijemno, kdežto v Illinois jak stoupl nad 80 stupňů, již jsem nebyl žádné práce schopen, což bylo příčinou mého vystěhování. Já zaměstnán v uhle dolech po mnoho let, nebyl jsem zvyklým velkému parnu a proto, když jsem začal farmařit, byl jsem užehnut sluncem, což mně tehdy již dosti chatrně zdraví na dobro podrylo. A zde, ačkoliv bylo až 96 nad nulou, přece jsem dělal tu nejtěžší práci na poli beze všech nepřijemností. Každý den vane příjemný vánek od moře a při tom největším horku, když vstoupíte do stínu stromů, naleznete chladný, občerstvující vzduch, jehož na východě nebylo a pak až jest přes den jak chce horko, vždy máme chladnou noc, což činí příjemný spánek, po němž ráno člověk vstává svěží a odpočinut, hotov zase k další práci, kdežto na východě byly noci tak parné jako den a jeden se vůbec ani nevyspal a ráno vstával celý zmořen a ku práci neschopen. Sněhu zde padá velmi málo a ten nikdy dlouho nelezí; prší zde na podzim, v zimě a z jara, takto ale prší vždy dosti dlouho z jara ku zajištění dobré úrody. Jak staří farmeři praví, za 50 let zde nepamatují ani jednu neúrodu. V měsíci červenci, srpnu a v polovici září zde vůbec nikdy neprší a zde jest to velké pohodlí pro farmera, pomáhající mu při sklizni plodin. Poseká seno a vozí jej až má čas, třeba za 2 měsíce, a tak jest to i s obilím; s ničím není žádný spěch. Neposeká-li pšenici dnes, tak ji poseká zítra, aneb za týden, dva, až tři. Klasy se nikdy neohnou, jako tomu bylo na východě a při mlácení žádný nevozí pšenici s pole, tam ji složí v pytlích do stohu a vozí ji až má kdy. Zde podávám obyčejné spadnutí deště za rok u porovnání s jinými státy: Salem, Oregon, 44 coulů; Albany, N. York, 31 do 51 " Bath, Maine, ...30 " 50 " Charleston, S. C. 40 " 76 " Frankfort, Pen. . . .44 " 54 " Michigan. . . . .35 " Marieta, Ohio. . . .51 do 54 " St. Louis, Mo., ...42 " Washington, D. C. . . .41 "

Shora uvedené udání vyjmutu jest ze signálních stanic Spojených Států. Dle toho jest vidět, že se od jiných států mnoho nelíší. Teplotura dle udání pozorovací stanic v Portlandu za posledních 12 let jest jak následuje u porovnání s městem New Yorkem za ten samý čas:

z jara v létě podzim prým.	
Záp. Oregon	51 61 42 52
N. York, C.	48 72 31 51

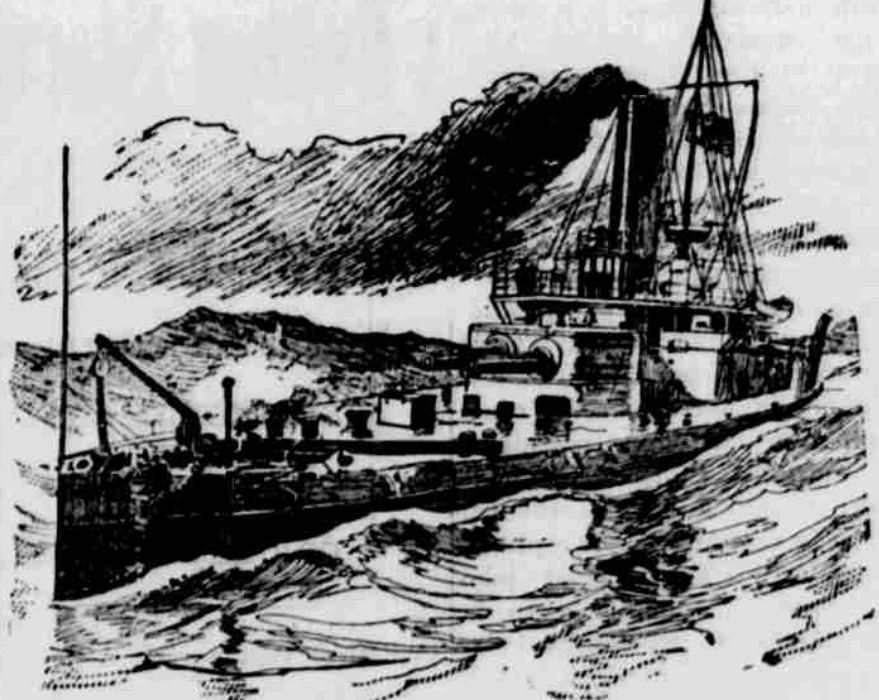
Dle toho jest vidět, že počasí ve Willemette Valley jest 11 stupňů chladnější v létě a 11 stupňů teplejší v zimě, nežli jest v New York, City. Teploměr málo kdy stoupne výše, než 90 stupňů v létě a velmi zřídka níže, než 10 stupňů pod bod mrazu v zimě. Za posledních 10 roků klesl teploměr jednou až na 0. A, jak jsem minule podotknul, není zde žádných bouří, blesku a hromobití, ni cyklonů, ani nic podobného. Dešť zde padá velmi drobně, zvolna, a proto nic vymeje. Ať jest jaký chce vrch, nenajdete na něm ani jediné stružky od deště, jako tomu bylo ve státu Illinois. Tam, jak byl pozemek jenom trochu vrstvý, tak za pár let byla všechna vrchní zem splavena do potoků. Vím to ze zkušenosti. Udělali jsme na naší farmě rybník a za dva roky byl zanešen a voda šla rovně přes hráz. A skoro každý rok odplavaly brambory a kukuřice i se zemí do potoka. A potom, co zbytečně se

vyháčí při setbě obilí. Jak jsem již podotknul, sejí zde obilí, já říkáám skoro celý rok, alespoň celou zimu, a proto může zde jeden farmařit 100 až 200 akrů půdy a nemusí sobě nic jednat, mimo co nemůže jeden sám dělat. Zásobení jsouce tou nečistší vodou z okolních vrchů, pak občerstvujícím vzduchem, vanoucím z Pacifického oceánu, bylo by věru divné, aby zde bylo nezádravé podnebí. A proto není divu, že sem přijíždí na stádu z východu na uzdravení. Vezměme statistiku Spojených Států z r. 1890 a nalezneme, že průměrné úmrtí za censusový rok obnáší 13.9 na tisíc obyvatelů po celých Spoj. St., kdežto v Oregon průměrné úmrtí obnáší pouze 8.2 na tisíc. Zde podávám 9 států u porovnání s Oregon, kteréž počítají se za nejzdravější ve Sp. Státech, mimo New York. Ale žádný z nich nemá tak malé úmrtí jako Oregon, mimo Kansas, který jest druhý po nás. Oregon, 8.2; Iowa, 9.2; Minnesota, 11.9; New York, 20.5; Illinois, 13.8; Indiana, 11; Kansas, 8.4; California, 14.6; Missouri, 12.1; Kentucky, 12.8; Spojené Státy, 13.9. Dle toho jest Oregon v popředí všech, co se zdraví týče.

Fr. Hrubetz.

temný předmět pod vodou blíže ohledati, sejí zde obilí, já říkáám skoro celý rok, alespoň celou zimu, a proto může zde jeden farmařit 100 až 200 akrů půdy a nemusí sobě nic jednat, mimo co nemůže jeden sám dělat. Zásobení jsouce tou nečistší vodou z okolních vrchů, pak občerstvujícím vzduchem, vanoucím z Pacifického oceánu, bylo by věru divné, aby zde bylo nezádravé podnebí. A proto není divu, že sem přijíždí na stádu z východu na uzdravení. Vezměme statistiku Spojených Států z r. 1890 a nalezneme, že průměrné úmrtí za censusový rok obnáší 13.9 na tisíc obyvatelů po celých Spoj. St., kdežto v Oregon průměrné úmrtí obnáší pouze 8.2 na tisíc. Zde podávám 9 států u porovnání s Oregon, kteréž počítají se za nejzdravější ve Sp. Státech, mimo New York. Ale žádný z nich nemá tak malé úmrtí jako Oregon, mimo Kansas, který jest druhý po nás. Oregon, 8.2; Iowa, 9.2; Minnesota, 11.9; New York, 20.5; Illinois, 13.8; Indiana, 11; Kansas, 8.4; California, 14.6; Missouri, 12.1; Kentucky, 12.8; Spojené Státy, 13.9. Dle toho jest Oregon v popředí všech, co se zdraví týče.

S úctou J. Miller.

MONITOR MONTEREY
postaven byl, podobně jako válečný parník "Oregon," v loděnici Union Iron Works v San Franciscu a vložou našel kontraktorů přijat byl r. 1891. Jest sice určen pouze jen pro službu pobřežní, vzdor tomu ukázal se však schopným i plavby delší a proto pomýšlí se také na vyslání jeho k ostrovům filipínským ku sesílení eskadrony Deweyovy.

PATTERSON, Mo. — Ctěná redakce: Krajana J. Čejtíka, z Wayne Co., Mo., potkala vážná nehoda, dne 15. května. Jdoucí domů odkudsi, bylo mu přebrodit řeku. Vysvlékl se do půl, kalhoty svinul pod páží a hajdy do proudu. Řeka v místech těch není sice hluboká, 3—4 stopy, však silný proud strhl jej níže, do ještě většího proudu. Co a jak dále se s ním dělo, o tom mlčí. Myslím však jen, že s těžší vyvázl utonutí, jednak že nezná plovat a pak čítá kol 70 let stáří. Mne světil toliko, že tam utopil kalhoty a 15 dolarů (stříbra), jež v kapse kalhot měl. Byla to proň ztráta značná. Nedivil jsem se, znaje poměry jeho, že všecek nešťastný, přišel ke mně ten samý den k večeru se žádostí, abych pomohl mu nešťastné kalhoty hledat, ten den bylo již na to pozdě, za to ale druhý den, (16. května), brzy po ránu, byly jsme již na místě u řeky. Vsedli jsme do loďky a pracně veslovali proti proudu, urazivše asi míli, oznamoval strýc, že jsme na místě. Nechal sem si ukázati přesně místo kde kalhoty strýc upustil, načech studoval jsem směr nejsilnějšího proudu a jeho záhyby, kudy asi odnášela voda a kde asi tak uložila poměr: 15—1? jedny kalhoty a 15 "bryňáků" totiž. Počali jsme s hledáním, při druhém spuštění došlo pro proudu, zahlédl jsem cos temného pod vodou, však proud strhl dále loďku tak že nebylo nám možno

Ze Schuyler a okolí.

Je to chůze po tom světě, kam se noha šine, sotva předseš jediný hory hned se najdou jiné.

Takovouto notoval jsem si, popoháněje valášky ze Schuyler do městečka Dodge a odtud pak dále na půlnoc, do městečka West Point. V sobotu, 7ho, hráli jsme v prvnějším městečku Dodge, a až bylo počasí hezké a příjemné, nebyla návštěva taková, jakou jsme vůbec očekávali. Než, byl to večírek milý, při kterém jsem měl tu příležitost a potěšení, seznámiti se s několika uvědomělými rodáky, jako je p. St. Studníčka, dobrá síla ochotnická a fidelel tamního divadelního družstva, který as mli od městečka na dobře zařízené farmičce žije. Dále pak s panem Mlynaříkem, švagrem prvního rodáka, který též po bliže městečka rozsáhlou farmu vlastní. Dále pak měl jsem tu potěšení sejtí se zde s vlasteneckým kněžem panem Brožem, který co farář tamější osadu zastupuje, a zpěvem a hudbou rodákům tamějším přispívá. Zmiňuje se o hudbě, podotknouti musím, že má městečko Dodge ve středu svém znamenitě hudebnické síly, jako na příklad pana Srba, který jest pravým virtuozelem flétny, z kteréž čarokrásné tóny vyzovozati dovede. Nemohu jinak, než veřejnou cestou, vzdátí vřelé díky všem milým rodákům, kteří nám v jakémkoliv způsobu nápomocni

při zábavě naší byli. Zvláštní dík budíž divadelnímu družstvu za bezplatné propůjčení nám sítě, manželům Mathauserovým nezapomenutelný dík za pohostění, jakéhož se nám u nich dostalo.

V neděli ráno, po neskvelém se vyspání, popoháněl jsem valášky k West Pointu. Krajina v těchto končinách není tak kopcovitá, jako ze Schuyler do městečka prvního. Poznal jsem také, že po celé té čáře, z Dodge do West Point, staří osadníci bydlí. S nemalou pozorností sledoval jsem tu každou farmu. Krásné výstavné stavby, vysoké stáje, velké krásné sady a vinohrady nasvědčují, že tu staří a zkušenější rolníci dobrý a bohatý základ mají. As mli od městečka Dodge stojí osamocená malá hezká budova a jak mi sděleno, síň to řádu ČSPS.

Dojížděje k městečku West Point, doznati musím, že jsem byl zřustem a rozlohou města nemálo překvapen. Neviděl jsem jmenované městečko jak před 22 roky a toť se rozumí, že za ten čas se mnoho změnilo.

Po ubytování se v jednom hotelu, který městečku velkou ctí není, šel jsem, toť se rozumí, vyhledat staré známé. Mimochodem řečeno, myslel jsem, že najdu toho neb onoho známého bez optání se. Ale ouha, tam kde stávaly malé a dřevěné chaloupky, stojí nyní cihelné paláce a obchodní veliké budovy, slovem West Point udělalo pokrok veliký.

Vkročiv do kapličky pana Gust. Drahoše, kde každý žíznyv poutník občerstvení nalezne, byl jsem jak mladým, tak i starým Drahošem hned poznán a vše uvítán. Netrvalo to dlouho a objevila se tvář starého přítele pana Zajčeka, Fred. Sonnenscheina a na posled i pana Antona Langra. Prohlíželi jsme se navzájem, zbledli jsme všichni, než doznati jsme jednoduchně, že jsme truc naším šedinám ještě husaři. Inu bodejť, že za 22 let se i vlas změnil. Navštívil rodu pana Antona Langra, potěšil jsem se nemálo, seznámiv se tu s mladým panem A. J. Langrem, redaktorem a vydavatelem "West Point Republican". S potěšením tu doznati musím, že jsem byl nemálo překvapen a potěšen, slyše pana Langra mluvit česky. Jak jsem se i později přesvědčil, neoslýchá se jmenovaný mluvit i ve společnostech cizojazyčných s Čechem mluvou českou. Čeští důdové se obyčejně za mluvu českou stydí, třeba že jim i angličtina v hrdle vázne.

Pan A. J. Langer má zkušenou minulost za sebou a dobrou i skvělou budoucnost před sebou. Narozen v Detroit, Mich., v roce 1866, přestěhoval se, ja rok starý, s rodiči ydmi do Omahy a na to za dva roky odstěhoval se celá rodina Langrova do West Point, Neb. Zde navštěvoval mladý L. školy a vyšel z nich, učil se sazečství (při listu, jenž nyní vlastní). Ve stáří sedmnácti roků jel do Omahy, kde po sedm roků co sazeč a zpravodaj se zaměstnával. Téhož času panoval v Omaze veliký pozemkový "bum", jehož se i mladý Langer účastnil, v němž také za krátký čas, podnikem a obratností hezký kapitálek získal, takže se v roce 1889 do West Point vrátil a časopis, jenž nyní vlastní, se vším všudy vykoupil. V roce 1891 byl prezidentem Harrisonem nominován za pošt mistra west-pointského, úřad, který přes čtyry roky zastával. Jak jsem se přesvědčil, požívá pan Langer mezi občany tamnějšími vlivu nevšedního. Časopis páně Langrův má velikou rozsáhlou a těší se velké oblibě, toť se rozumí, že mezi pravověřícími republikány.

Jak jsem se dozvěděl, čítá West Point okolo 3000 obyvatelů, má sedm salonů, sedm kostelů. Má veliký a snad největší mlýn a malslárn u Nebrasce, jeden pivovar,

tři anglické a jeden německý časopis. Poloha městečka rozkládá se podél břehu řeky Elkhorn. České obchody a český průmysl jsou zde zastoupeny následujícími rodáky: Ant. Langer, fotograf; A. J. Langer, vydavatel časopisu; Ant. Jerman, obchodník ve směšeném zboží; Anton Hajduk, závod krejčovský; Fr. Oliverius, závod hotořím zboží obuvní; P. Kaše, zboží směšeným; K. J. Kadiš, lékárník; Fred Sonnenschein, pozemkový jednatel a Sp. St. komisař; Matěj Žáček, kovář; Gustav Drahož a Fr. Čejda, hostince; Jos. Drahož, sedlář; Kaudelave bratři a Wisner, řezníci; Brázdovi bratři, střížní zboží; F. J. Zajčeka, deputy okresního pokladníka a A. J. Valla, deputy okresního klerka. Čechové west-pointští jsou vesměs kabránci, to nasvědčují jejich krásné residence a zařízené obchody. Hrál jsem v pondělí večer a k politování nalezl se ten samý den v městečku cirkus, než tructomu, byla návštěva dosti četná, aspoň staří moji přátelé a vůbec Čechové west-pointští neostali doma sedět. Na zdar jim!

Milé seznámiti se mi bylo ve West Point s rodákem panem Martinkem od Beemer, který jak v Dodge, tak i v posledním městečku zábavu naší navštívil. Pan Martinek je rodák uvědomělý, zkušený rolník a vlastenec na slovo vzatý; jest to jeden ze starých osadníků toho okolí.

Počátkem měsíce června budu mít potěšení navštívit Crete, kde v pondělí 6ho, ve Wilber gho a v Milligan asi i rno zábavu pořádati budu. Zřust a pokrok těchto městeček, jakož i Linwood a Bruno, oznámím později.

Na zdar! A. Z. Donato.

Odjezd a příjezd dráh.

Vyjíždí Omaha na východ.	Chic. Burl. & Quincy Nádraží na 10. a Mason	Příjíždí do Omahy od vých.
48 ráno.	Chicagský expres.	4.15 odpol.
50 odpol.	Vestibule.	7.35 ráno.
50 odpol.	Chicago & St. Louis.	2.50 odpol.
1.40 ráno.	Pac. Junct. loc. (vyj. n.)	6.10 odpol.
B. & M. R. R.		
na západ.	Nádraží na 10. a Mason	od západu.
35 odpol.	Denver. denní expres.	4.05 odpol.
38 odpol.	Desandický expres.	4.05 odpol.
38 ráno.	Denvr. exp. každodenně.	9.35 ráno.
50 večer.	Lincolnský místní.	7.45 večer
55 odpol.	Lincolnský poštovní.	11.30 dop
* Vyjma neděli.		
Ks. Cy., St. Joe & C. B.		
na jih.	Nádraží na 10. a Mason	od jihu.
56 ráno.	Kan. Cy. denní expres	6.30 ráno.
10.00 večer.	noční	6.10 odpol.
Union Pacific.		
na západ.	Nádraží na 10. a Mason	od západu.
4.05 odpol.	Poštovní rychlovlak.	10.20 ráno.
8.30 odpol.	Overland rychlovlak.	4.05 odpol.
8.35 odpol.	Grand Island místní.	3.50 odpol.
4.05 odpol.	Beatrice-Stromsburg.	3.50 odpol.
* Vyjma neděli.		
Chicago & N. Western		
10.45 ráno.	Nádraží na 10. Marcy ul.	5.40 odpol.
6.30 odpol.	Východní Express.	8.00 ráno.
4.45 odpol.	Chicagský osobní.	3.10 odpol.
7.3 ráno.	Vestibul. rychlovlak.	Carroll & Sioux City. . . . .
* Vyjma neděli.		
Chic., Milw. & St. Paul.		
6.30 večer	Nádraží na 10. a Mason	od západu.
11.00 dop	Chicagský rychlovlak.	8.05 ráno.
Ch. a Sioux City exp. * 3.25 odpol.		
* Vyjma neděli.		
Missouri Pacific.		
na západ.	Nádraží na 15. Webster	od západu.
3.00 odpol.	Kansas & Neb.	12.55 ráno.
9.30 večer.	St. Louiský a K. C. exp	6.30 ráno.
2.15 odpol.	Nebrasský místní.	9.00 ráno.
* Vyjma neděli.		
F. E. & Mo. Valley		
3.00 odpol.	Nádraží na 15. Webster	od západu.
3.00 odpol.	Exp. do Cerných Vrchů.	6.00 odpol.
7.50 ráno.	Wymingký expres.	6.00 odpol.
6.15 odpol.	Norfolkský expres.	10.25 ráno.
St. Paulský expres. . . . . 9.10 ráno.		
Wabash R. R.		
na západ.	Nádraží na 10. a Mason	od západu.
4.30 odpol.	St. Louis expres.	11.30 dopol.
5.40 ráno	Quincy local.	10.45 večer.
11.30 dopol.	St. Louis Cannon Ball	4.30 odp.
Omaha, Kansas City and Eastern R. R.		
Omaha and St. Louis R. R.		
10.45 večer	Quincy local, denní.	5.40 ráno.
11.30 ráno	St. Louis and N. Y. Lim	4.30 odp.
Ch., Rock Island & P.		
na západ.	Nádraží na 10. a Mason	od západu.
7.00 ráno.	Východní expres.	5.25 odpol.
4.50 odpol.	Denver. a Vestibulový	1.30 odpol.
7.00 večer.	Noční expres.	5.15 ráno.
Na západ:		
1.25 odpol.	Denver a Chicigo.	4.05 odpol.
Na jih:		
5.45 odpol.	Texas & Okl. Express	10.40 ráno

Zabte krtky.
Prerutni psy, zemské veverky, skokany, myši a podobně.
"NOXALL GOPHER KILLER."
jenž zabije, vyvozuje plynu. Jest lacinější a bezpečnější nežli strychnin. Zastře 50c. v kolečkách a obdríte vzorkovku velkou láhev. Okružkujte a ceníkku jednatelem zdarma. NOXALL COMPANY, Crete, Nebr. 48-1m Krajan W. H. Steidl, Mgr.
Předplatná na Hospodáře obilí/pouze \$1.00 ročně.